Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807; з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200; з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 232. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 8-го ГРУДНЯ 1982 — ЦЕНТІВ 25 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 8, 1982 No. 232. VOL. LXXXIX.

ПРОГОЛОСИЛИ ЛАВРЕАТІВ ЛІТЕРАТУРНОГО КОНКУРСУ

МІЖ НАГОРОДЖЕНИМИ Є ІВАН СМОЛІЙ, ЛЮБОВ КОЛЕНСЬКА, ВОЛОДИМИР БАРАГУРА, ЯР СЛАВУТИЧ ТА ІНШІ

Дженкінтавн, Па. (н.н.). — У суботу, 4-го грудня ц.р., в 4-ій годині по полудні, тут, в залі Українського Культурно-Освітнього Центру — з приводу закінчення VI Українського Конкурсу Українського Літературного Фонду ім. Івана Франка в Чікаґо, Ілл. і роздачі нагород лавреатам — відбувся Вечір української літератури.

Вечір цей проходив під патронатом Митрополита Української Православної Церкви Мстислава і Митрополита Української Католицької Церкви Стефана Сулика, та при співучасті Українського Католицького Університету (УКУ), Українського Вільного Університету (УВУ), Об'єднання Українських Письменників „Слово", Ради для Справ Культури при Секретаріяті СКВУ та Українського Освітньо-Культурного Центру у Філядельфії.

Голова літературного жюрі проф. д-р Григор Лужницький поінформував присутніх біля 200 осіб, що в VI Конкурсі взяли участь 35 письменників з Америки, Канади, Европи, Австралії і з-поза Залізної завіси та України, передавши до розгляду жюрі 45 творів, книжок, надрукованих у 1981 році. У дальшому він проголосив, що нагороди признано таким письменникам:

Проза. І-ша нагорода: Іван Смолій — „Неспокійна осінь", 1,750 долярів; ІІ-га нагорода: Любов Коленська — „Дзеркала", Видавництво УНСоюзу, 1,250 долярів; ІІІ-тя нагорода: Степан Ткачук — „Нічия пора" (Букарешт), 750 долярів.

Поезія. І-ша нагорода: Яр Славутич — „Зібрані твори", 1,750 долярів; ІІ-га нагорода: Віра Вовк — „Меандри", 800 долярів; Ганна Черінь — „Слова", 800 долярів.

Твори для дітей і молоді. Володимир Барагура — „Меч і книга", 1,000 долярів; ІІ-га нагорода: Роман Завадович — „Карпатський чарівник", 750 долярів; ІІІ-тя нагорода: Ірина Дибко — „Білий орел", 500 долярів.

За працю чужою мовою з української тематики — одна нагорода: Богдан Рубчак — англомовні есеї про „Тіні забутих предків" Михайла Коцюбинського і за два есеї про Тараса Шевченка, 1,500 долярів.

За працю з історії України (Українське Історичне Товариство) одна нагорода: Степан Мішко — „Нарис історії Руси-України", 1,500 долярів (зредагував і доповнив Олександер Домбровський).

За твори українських письменників в Україні: Олесь Бердник — проза, 1,750 долярів; Микола Руденко — поезія, 1,750 долярів. Відмічено: Микола Холодний — „Про душу в пісні та про пісню в душі". Дві нагороди для письменників в Україні з-поза Залізної завіси уфундував д-р Микола Ценко з Філядельфії, разом із синком і невісткою, у пам'ять дружини і матері — св. п. Володимири Ценко. За найкращий твір письменників у вільному світі найвищу нагороду в сумі 1,500 долярів уфундувала Щадниця „Певність" в Чікаґо, а другу повну нагороду для письменників дитячої літератури в сумі 750 долярів уфундував Зенон Петеш із дружиною, світової слави майстер будови скрипок. Склали також поодинокі пожертви інші особи — приятелі УЛФонду в Чікаґо.

Відмічено наступних письменників: проза — Остап Тарнавський — „Камінні ступені"; О. Михайлів — „Лисовичі"; Дмитро Нитченко-Чуб — „Люди великого серця"; Микола Палій — „Романтична Україна"; Оксана Черниш — „Терниstим шляхом"; Іван Боднарчук — „До рідних причалів"; Анатоль Галан — „Танець на линві"; Леся Богуславець — „Який Сава, така слава". Поезія: Марта Тарнавська — „Землетрус", відзначена на першому місці; Олекса Гай-Головко — „Поетичні твори"; „Володимир Біляїв" — „По той бік щастя"; Світлана Кузьменко — „Вічний проростень"; Федір Коваль — „Спудеї"; Любомир Госейко — „Завтра або післязавтра". За твори для дітей і молоді: Леонід Полтава — „Над Блакитним і Чорним Морем" і Світлана Кузьменко — „Північна пригода". Англомовна література: Наталія Кононенко — „Думи" есеї про українські думи.

До жюрі для української літератури входили проф. д-р Г. Лужницький — голова, проф. Марія Гарасевич, проф. д-р Михайло Кушнір, проф. д-р Лариса Онишкевич, проф. д-р Наталія Пазуняк, проф. д-р Леонід Рудницький і мгр Арідна Стебельська; до жюрі для праць із чужомовної літератури з української тематики...

(Продовження на ст. 3)

Ще можна закупити каталог

Торонто, Онт. — Каталог, виданий з нагоди Світової Виставки Українських Мистців, яка розпочалася тут, ще 16-го вересня ц.р., сам по собі, як книжкове видання, є незвичайно цінний і вартий того, щоб його набула для себе кожна українська родина для оздоби власної домашньої бібліотеки. Обмежена кількість примірників цього 111-сторінкового розкішного видання можна ще набути в книгарні „Свободи" в ціні по 30 долярів (тверда обкладинка) і 25-долярів (м'яка обкладинка). Про саму книгу чільний український журналіст і мистецький критик Іван Кедрин пише:

„Виданий Світовою виставкою Каталог — це твір, який залишиться світлим тривким документом високого рівня українського образотворчого мистецтва в діяспорі. З технічної сторони цей Каталог бездоганний. Кожний учасник Виставки репрезентований в Каталозі одним-двома експонатами. Каталог передає однаково чорно-білі графічні твори, як і різнобарвні олії; акварелі чи пастелі."

Каталог зредагував один із найкращих сучасних мистецтвознавців, сама маляр, Святослав Гординський. У каталозі поміщені 119 репродукцій творів 87-ми українських сучасних мистців, від найславніших до молодих майстрів пензля і різьця, які проте вже визначилися на полі образотворчого мистецтва.

І виставка і Каталог частково були фінансовані урядовою дотацією від Онтарійського провінційного уряду, міністерства громадянства і культури, та від Українсько - Канадської Фундації ім. Шевченка у Вінніпеґу. Виставка була уможливлена щедрим ставленням до мистців мецената-основника Української Мистецької Фундації в Торонто, Михайла Шафранюка, що був ініціятором і організатором і цієї Світової виставки, яка відбулася в його власному будинку в Торонто.

ПОМЕРЛА ІРЕНА ЛЮБЧАК

Гакенсак, Н.Дж. — У понеділок, 6-го грудня ц.р., тут у шпиталі Медікал Сентер померла після тяжкої хвороби Ірена Шухевич-Любчак. Докладніші інформації про похорон будуть подані пізніше.

В КИТАЇ ПРИЙНЯЛИ НОВУ КОНСТИТУЦІЮ

Пекін, Китай. — В суботу, 4-го грудня, в Китаї прийнято нову конституцію. Вона знову встановляє пост голови держави, подає формулу з'єднання Тайваню і зобов'язує всіх батьків практикувати контролю народжень.

Прийнята Національним народним конґресом, китайським парляментом, нова конституція вводить деякі зміни в конституцію з 1978 року: 138-ма стаття нової конституції підкреслює більші особисті права і права національних меншостей, але вона забороняє страйки, які дозволяла попередня конституція.

В теорії нова конституція проголошує контролю комуністичної партії над 4,2-мільйоновою армією через створення державної військової комісії. На практиці не відомо, як державна рада буде керувати справами військової комісії поруч з комуністичною партією. Подібно до нового статуту партії, нова конституція відмовляється від ліваціьких лозунґів „культурної революції" 1966-76 років. Вона підкреслює стабільність, модернізацію та економічну реформу замість настанови Мао Це Донга на „постійну революцію".

Після двох років складання, ця конституція є вже третьою за останні сім років, але першою, яка має явні авторитативні позначки Денґ Шіао Пінґа, сучасного лідера Китаю. Разом з недавніми чистками в партії та армії, нова конституція — це частина тих намагань Денґа, втілити його реформи економічного і державного життя Китаю так глибоко, щоб після його смерті вони продовжували діяти.

Коло конспіраторів поширюється

Рим, Італія. — Міністерство закордонних справ Італії рішило позбавити дипломатичної недоторканости службовця болгарського посольства в Римі, щоб можна було арештувати його за співучасть у замахові на Папу Івана Павла ІІ в 1981 році.

Речник болгарського посольства заявив у неділю, 5-го грудня, що співробітник посольства Теодоров Айвазов був касиром посольства і не користувався дипломатичним правом недоторканости, але мав „певні права". Речник також сказав, що Айвазов вже не перебуває в Італії майже місяць.

Якщо буде видане зарядження на арешт, то Айвазов буде третім болгарином, пов'язаним з замахом на життя Папи. Італійська поліція арештувала минулого тижня Сергея Іванова Антонова, співробітника болгарських летунських ліній, обвинуваченого в „активній співпраці" при стрілянні в Папу.

Представники італійського суду заявили у п'ятницю, 3-го грудня, що був виданий міжнародний ордер на арешт колишнього співробітника болгарського посольства Василева Желію Колева, який перебуває тепер в Болгарії.

Пацієнт з плястичним серцем почувається задовільно

Солт Лейк Сіті, Юта. — 61-річний дентист-емерит д-р Барні Кларк, який назавжди ввійде в історію медицини, а то й в історію цивілізації, бо в його грудях вперше в історії людства б'ється не справжнє, а механічне серце, мусів перейти раптово ще одну операцію, коли виявилося, що в його легенях і під шкірою на грудях та на плечах збирається повітря.

В суботу увечорі, 4-го грудня, лікарі вирішили повернути його до операційної залі (де минулого четверга йому було встановлено серце в 7-годинній операції) на невелику поправку, цей раз одногодинну операцію, під час якої стиснуто повітряні віддушники, мета левими зчіплюваннями. Повітряні щілинки утворилися в легенях з незалежних від серцевої операції причин, але їх треба було обов'язково заткнути, щоб ситуація не погіршилася.

Пацієнт поправляється після цієї операції задовільно, хоч вона причинилася до деякої депресії у хворого і його родини. Лікарі натомість впевняють, що це лише „павза" у видужанні д-ра Б. Кларка, і що вже за цілька днів медична наука про людське серце зробила колосальний крок вперед.

Саме механічне серце б'ється як не може бути краще і всі висліди медичного обслідування пацієнта дуже добрі. Сам хворий вже може пити рідку їжу, сідати на ліжку та робити певні рухи — вправи ногами п'ять хвилин кожного дня. Щодо загальної прогнози видужання, то лікарі задоволені кожною годиною і кожним днем, що пацієнт живе, бо передбачити, як довго він житиме, медицина покищо не в стані. Д-р Кларк має і мусітиме мате все його життя дві рурки, долучені до його грудної клітки через живіт, для стисненого повітря для механічного серця. Цими рурками пацієнт назавжди прикріплений до машини-компресора, що має об'єм невеликого авта. Лікарі й медичні інженери сподіваються у майбутньому зменшити цю машину до розміру спочатку валізки, а потім можливо — до розміру ручного радіо. Але всі ці винаходи будуть вже для інших серцевиків у подібних операціях в майбутньому, а не для д-ра Кларка.

Буш підтримує „Караїбську ініціятиву" Реґена

Маямі, Фла. — Віцепрезидент Джордж Буш, промовляючи на зібранні представників караїбських країн, заявив, що „Ініціятива Караїбського басейну" є конечністю для допомоги караїбським країнам в їхніх змаганнях проти комуністичних рухів, підтримуваних Кубою і іншими комуністичними країнами.

Він вказав на Кубу, Нікарагуа і Гренаду як на „колоніяльні" залежності Москви, на які Кремль видає мільйони долярів денно й які використовують ці суми не на економічну допомогу населенню, але на зброю для ширення комунізму серед бідного населення. Він сказав, що Америка хоче допомогти в створенні демократичних систем із сильними економіками, які могли б „стояти на власних ногах" і не бути економічно залежними від Москви.

Як відомо, американський Конґрес ухвалив 350 мільйонів долярів на розбудову Караїбського басейну, і ця сума буде збільшена, якщо цей плян буде належно впроваджений в життя. Віцепрезидент Буш рівночасно заявив, що здорова економіка вісьмох караїбських країн уможливить не тільки експорт сировців до ЗСА, але також заохочуватиме американців інвестувати в розбудові індустрії, щоб в результаті змінить економічний стан всіх караїбських країн.

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ — В УКРАЇНСЬКИХ ШКОЛАХ

„Провідникам нашого народу дай світло Твоєї премудрости з неба, дай йому численне і добре духовенство! Заопікуйся його молоддю, щоб не тратила ласки святого Хрещення, щоб одержувала в родині й школі основне християнське виховання і виходила на пожиточних синів свого народу". (З молитви Слуги Божого Митрополита Андрея за український нарід).

Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Звертаюся до вас, мої улюблені нашої Стемфордської Епархії, у превважній справі, а саме у справі виховання нашої так дорогої всім нам молоді. А якою превважною для нас ця справа, це кожа зрозуміє для кожного батька і матері, які мають дітей і прямо дрожать, щоб вони не підпали під злий вплив.

Ця журба огортає і моє серце вашого Владики, якому залежить на тому, щоб діти не тільки моєї епархії, але всі українські діти були добре виховані та, щоб вони, як писав колись Слуга Божий Митрополит Андрей, „не тратили ласки святого Хрищення".

Деж нам удатись з нашими дітьми, щоб вони, набуваючи потрібну науку і підготовку до життя, не затратили ласки святого Хрищення, а залишились не тільки добрими синами і донями своїх батьків, вірними своїй Церкві, а також вірними синами українського народу та добрими горожанами Америки. За відповіддю не треба нам довго шукати. Наших дітей ми повинні посилати по змозі до своїх шкіл. Треба користати з тих шкіл, що вже існують завдяки зрозумінню цієї превважної справи наших попередніх ієрархів, наших Церкви та самих батьків. Знаємо, які то великі матеріяльні тягарі брали на себе деякі наші церковні громади, щоб збудувати школу для своїх дітей. Деяким нашим парафіям тяжко утримати цілоденні школи, але багато легше утримати суботню школу. Отож треба користати найперше по змозі з цілоденних наших парафіяльних шкіл, а де їх нема, треба посилати дітей до суботніх шкіл.

В таких школах наші діти під проводом сестер, чи світських українських учителів та священика отримають основні засади Правд святої віри, отримують знання нашого прекрасного обряду та навчаться рідної історії, літератури, культури. Я не можу собі уявити українця, щоб не знав української мови та всього того, що ми називаємо українською спадщиною.

Не треба боятись деякого труду чи то для батьків, які додатково мусіли б возити своїх дітей до своєї школи, чи самих дітей, що мусять ще додатково вчитись. Все це стократно оплатиться і для батьків, і для самих дітей, які отримають у своїх школах таке знання, якого в жадній іншій школі не отримають. Тому, дорогі батьки, не жалуйте ні гроша, ні труду, на таку благородну ціль. Свої школи це один із дуже важних засобів, щоб втримати наших дітей при своїй Церкві та своїй народності.

Без молоді свідомої своєї приналежности до своєї Церкви і народности, будуть заникати наші парохії і наше громадське життя, а до того ми не смієм допустити. Молодь — це майбутнє нашої Церкви і народу. Працюймо і молімся, щоб Господь зберіг нашу молодь для нас.

Благословення Господнє на Вас!

† **Василь,**
Єпископ Стемфордський

У світі

ПРАВЛЯЧА ЛІБЕРАЛЬНА ПАРТІЯ АВСТРАЛІЇ заявила в неділю, 5-го грудня, що вона здобула перемогу в додаткових виборах, викликаних відходом на пенсію колишнього заступника лідера цієї партії, міністра промисловости Филипа Линча. Речник ліберальної партії заявив, що попередні дані виборів показують, що ліберальний кандидат Пітер Ріт здобув 44 відсотки голосів, а кандидат лейбористської партії лише 40 відсотків.

САЛЬВАДОРСЬКИЙ АРХІЄПИСКОП АРТУРО Рівера Дамас заявив у неділю, 5-го грудня, що він вітає утворення урядової комісії прав людини, але одночасно сказав, що комісію можна буде оцінити тільки по її ділах.

СОВЄТСЬКИЙ ВІЙСЬКОВОМОРСЬКИЙ АТАШЕ у Великобританії, вигнаний з Англії за шпигунство, відлетів, 5-го грудня до Москви. Аташе, капітан Анатолій Павлович Зотов, набивши свій багаж святковими різдвяними подарунками, покидаючи Англію, заявив, що всі обвинувачення проти нього — це „чиста брехня".

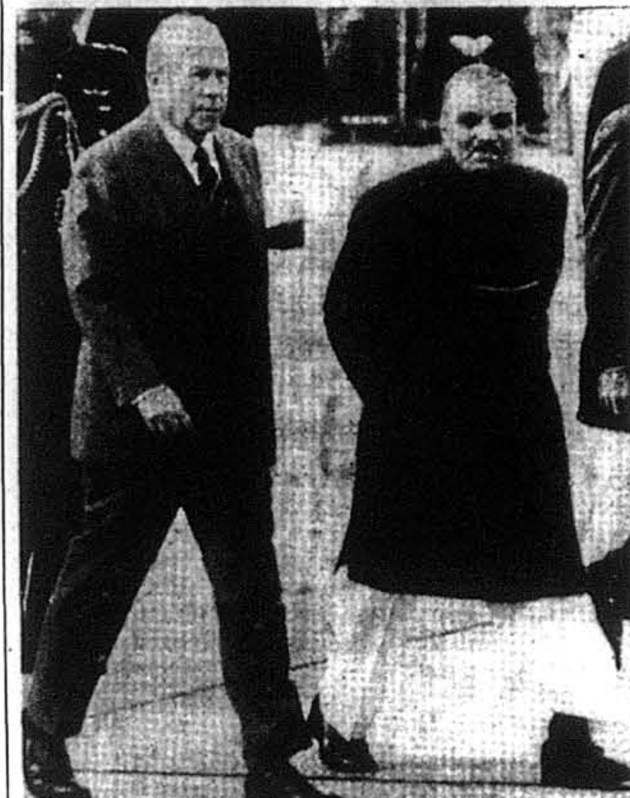
КІЛЬКА ГОДИН ПЕРЕД ВІДЛЕТОМ ДО ЗСА на офіційні відвідини, президент Пакистану Зія Уль Гак звільнив п'ять осіб з ув'язнення. Не було жадного офіційного повідомлення про звільнення противників режиму Зія Уль Гака. Сам Уль Гак при від'їзді заявив, що він їде до ЗСА, щоб покращати взаємовідносини з цією країною і обговорити інші проблеми взаємного зацікавлення.

КОРОЛЬ ЙОРДАНІЇ ГУССЕЙН ТА ДЕЛЕГАЦІЯ арабської ліґи прибули в неділю, 5-го грудня до Пекіну, столиці Китаю, з наміром добитись підтримки для арабського компромісового пляну полагодження справ на Близькому Сході.

ПРЕЗИДЕНТ РЕҐЕН, ВІДБУВШИ СВОЮ УСПІШНУ поїздку по країнах Південної Америки, тепер плянує відвідати Далекий Схід. На початку наступного року, хоч остаточних плянів ще не зроблено. Президент, — згідно з інформацією пресового секретаря Білого Дому Леррі Спікса, — поїде на Далекий Схід, щоб познайомитися зблизька з проблемами того обширу, особливо тепер, коли в Москві прийшло до зміни.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО ТАСС ПОВІДОМИЛО в суботу, 4-го грудня, що 21 грудня відбудеться спільне засідання Верховної Ради СССР та ЦК КПСС для відсвяткування 60-ої річниці утворення СССР. Річниця святкування припадає на 30-го грудня, але її перенесено на 21-го грудня можливо для того, щоб не співпадали два свята — річниця і Новий рік.

ПРЕЗИДЕНТ ПАКИСТАНУ ПЕРЕБУВАЄ У ВАШІНҐТОНІ

Державний секретар ЗСА Джордж Шулц (зліва) привітав президента Пакистану Зія Уль Гука на летовищі бази Ендрюс біля Вашінґтону.

Вашінґтон. — Президент Пакистану Зія Уль Гак прибув сюди у понеділок, 6-го грудня, на переговори з президентом Рональдом Реґеном про військову допомогу ЗСА Пакистанові, совєтську окупацію Афганістану та про затривоження ЗСА щодо пакистанських ядерних можливостей.

Генерал Зія зустрівся з державним секретарем Джорджем Шулцом і після двогодинних переговорів підписав з американською стороною угоду про економічну, культурну і технічну співпрацю. Зія сказав: „Я надіюся і вірю, що це буде скріплюючою силою в покращанні відносин між двома старими партнерами".

Після зустрічі з Шулцом пакистанський президент у вівторок, 7-го грудня, мав розмови з президентом Рональдом Реґеном. Державний секретар Шулц виїхав до Західної Европи на зустріч з провідними діячами НАТО.

Офіційні особи Адміністрації повідомили у вівторок, 7-го грудня, що президент Зія, який провів військовий переворот у Пакистані в липні 1977 року, „немає сумніву, що ми повернемося до демократичного правління в Пакистані та розуміє стурбованість Адміністрації в питанні людських прав".

Президент Зія в честь якого відбувся бенкет у Білому Домі, постарається, як вважають офіційні особи, отримати підтвердження зобов'язання ЗСА виконати програму допомоги Пакистанові в сумі 3,2 більйона долярів, половина якої піде на військову допомогу та продаж Пакистанові 40 бойових літаків типу Ф-16.

В Америці

НА ВІДВІДИНИ СЕМИ ЕВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН у понеділок, 6-го грудня, виїхав державний секретар ЗСА Джордж Шулц. Його завдання — випрацювати разом із західньоевропейськими лідерами нову західню стратегію, як поступати з новими верховодами у Кремлі, як також злагідніти різномову, яка існує поміж ЗСА і Західньою Европою щодо різних господарсько-торговельних справ, особливо торгівлі з СССР і з його сателітами.

У ДОЛИНІ РІКИ МІССІСІПІ, ДЕ НАСТУПИЛИ великі повені через дощову пору, буревії і бурі, загинуло приблизно сорок осіб, з того майже 20 осіб від гурагану. Від стейту Іллиной до стейту Люїзіяни сотні людей кидають свої зруйновані або напівруйновані доми і виїжджають до певніших місць. В багатьох цих районах рівень води піднявся на 12 стіп вище рівня повені. Ці обшири оголошено тереном катастрофи.

ГОЛОСНА І ПРИВАБЛИВА ДЛЯ БАГАТЬОХ безробітних справа відбудови шляхів і мостів у ЗСА Адміністрація у Вашінґтоні з метою затруднити понад чверть мільйона робітників виявляє деякі хиби, притаманні кожній державній ініціятиві в ділянці публічних робіт. Вже тепер лунають голоси, що все це буде політично вмотивоване, і що законодавці дбатимуть тільки про те, щоб найбільше федеральних фондів пішло до їхніх виборчих округ, незалежно від того, чи там дійсно треба направляти дороги і мости, які розвалюються, чи натомість прокладати нові шляхи і розпочинати різні новобудови, аби лише фонди лишалися в даній місцевості з політичних міркувань, а не з огляду на гостру потребу, направ, — пише „Ню Йорк Таймс".

КАСА СОЦІЯЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТАК швидко маліє, що Уряд і загально республіканські законодавці у Конґресі турбуються цією обставиною і вже висунули кілька проєктів, як цьому зарадити, включно з пропозицією на кілька місяців затримати виплату добавки до суми соціяльного забезпечення, яку автоматично робиться з уваги на інфляцію. Але тепер вперше до республіканців приєдналися і демократи, які теж уже бачать, що без часткового стримання підвишки в соціяльному забезпеченні (та інших міроприємств) каса зовсім спорожніє, а це загрожує крахом цілої системи. Наступного року, — пропонують кілька ліберальних чільних законодавців, членів Крайової комісії реформ соціяльного забезпечення, — слід стримати збільшення сум соціяльного забезпечення на три місяці, тобто замість виплатити цей додаток вже 1-го липня 1983 року, затримати його до 1-го жовтня цього ж року. Ця затримка на три місяці дасть разом збільшення суми соціяльного забезпечення на 3,6 більйона долярів на рік 1983, а в 1984 році така практика дасть вже суму 4,4 більйона долярів. Серед цих демократичних голосів є також президент АФЛ-КІО Лейн Кіркленд, людина, що очолює зорганізоване американське робітництво, який був досі проти того.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

РЕҐЕН І ЛАТИНСЬКА АМЕРИКА

П'ятиденна подорож президента Роналда Реґена до країн Середущої і Південної Америки закінчилася успішно. Він полетів туди, щоби перекоінати диктаторських президентів, щоб завели у себе демократичні порядки з пошануванням людських прав. Він прагне, щоб всі країни латинської Америки створили один протисовєтський і протикомуністичний фронт під проводом З'єднаних Стейтів. Президент переконував всіх їх, які терплять гостру економічну кризу, що Америка сама у подібній ситуації, має 11 мільйонів безробітних і не всилі давати більйони на допомогу латино-американським державам.

Найперше — Роналд Реґен їздив до країн на півдні від ЗСА, щоб їм з'ясувати, чому ЗСА, після невдачної мирової посередницької місії у конфлікті між Британією і Арґентиною за Фальклянські острови, заявилися по стороні Британії й активно їй допомагали у війні проти Арґентини, постачаючи відомості отримувані через шпигунського сателіта. Всі країни Середньої і Північної Америки солідаризувалися були з Арґентиною. Реґен хоче направити відносини Америки з тими країнами, дарма що конфлікт Британії й Арґентини формально не поладнаний, хоч і закінчилася кривава війна.

У деяких коментарях на цю тему можна було вичитати, що Реґен мав старатися у розмовах з еспаномовними президентами, щоб вони впливали на Арґентину у користь остаточного замирення з Британією.

Усе це так трудно здійснити, що треба чуда, щоб подорож президента Реґена дала конкретні позитивні висліди, хоч він, як виказалося, оптиміст. Американський континент політично дуже різнорідний. Організація Американських Держав, заснована у 1948 році (тому самому, коли й заснувався Північно-Атлантійський Союз НАТО) охоплює 28 країн, але вони далеко не одностайні своїм політичним режимом і своєю настановою до світу. У 1962 році виключено Кубу з „активної діяльности" в Організації, але не позбавлено членства. Тоді то виявилася яскрава розбіжність між різними латино-американськими країнами. Є тепер такі, як Чіле з військовою диктатурою, є демократичні, — щойно від 1979 року як — Бразилія — є комуністичні, як Куба Фіделя Кастра, й комунізуючі, союзницькі з Кубою, як Нікараґуа, є врешті „невтральні" з нахилом „наліво", як Мехіко. Ель Сальвадор є найпершим актуальним тереном експорту комуністичної революції і все ще йде там війна проти комуністичної партизанки, що її веде Куба почерез Нікараґуа. Зберігати добрі відносини з усіма членами такої ідеологічно-політичної мозаїки — дуже трудно. Тому й існує окрема категорія дипломатів і вчених — спеціялістів у справах латино-американської території.

Але проблеми існують на те, щоб їх розв'язувати. Коли не можна розв'язати їх легко і швидко, то треба пробувати розв'язувати їх етапами, терпеливо, на протязі довшого часу. Президент Реґен відомий із свого економічного плянування на довшу мету. Тієї самої методи він тримається і в політиці. Коли він поручає приступити до включення далекосяжної атомової ракети типу МХ до американського арсеналу зброї, то мотивує це потребою мати атут у переговорах із Совєтським Союзом щодо роззброєння, а це політика на далеку мету.

Роналд Реґен має усе ж за собою поважні атути у грі на терені латино-американських країн. Згадана Організація Американських Держав має головну квартиру у Вашінґтоні. Всі латино-американські країни — як і всі країни у всьому світі — свідомі, що З'єднані Стейти — це суперпотуга, яка при всіх своїх внутрішніх труднощах є таки наймогутнішою і найбагатшою країною у західній гемісфері. Хоча Совєтський Союз, перетворивши Кубу у свого сателіта і встановивши на її території свою „вишкільну" військову бриґаду фактично зліквідував доктрину Монро з 2-го грудня 1823 року, яка забороняла европейським країнам втручатися у справи американського континенту, то все ж існує певна панамериканська солідарність. Це почуття континентальної солідарности допомагає добрим сусідським взаєминам ЗСА, однаково з Канадою, як і південним Мехіко — дарма що і тут і там нема ідеальної ідилії.

Слід припускати, що особисті зустрічі президента Реґена з шістьма головами держав латинської Америки матимуть належний імпакт на покращання відносин внутрі тих та інших країн Латинської Америки, як і їхніх відносин із ЗСА.

Володимир Душник

ЧИ ПРАВДИВЕ НАСВІТЛЕННЯ?

Деякі політичні коментатори Америки і Заходу повинні дати признання Юрієві Андропову за його блискучу пропаґандивну кампанію в Америці перед його вступом на кремлівський престіл.

З хвилиною, коли Андропов залишив свій пост, як шеф КҐБ, і обняв високе становище в ЦК компартії, західні кореспонденти почали вихвалювати Андропова, описуючи його як „поміркованого ліберала" з замилуванням до культури, ноші, музики Заходу та англійської мови. А дійсно тут мова про шефа КҐБ, який удосконалив поліційно-тоталітарний режим з новими „ґулаґами" та „психушками", в порівнянні з якими концентраційні табори за Єжова чи Берії були далеко „лагіднішими" й без рафінованих тортур, які впровадив Андропов за 15 років свого головства в КҐБ.

Тепер на устах усіх голов держав Заходу є одним одне питання: чи наступить покращання між СССР і Америкою та її союзниками чи ні?

Звичайно, західні „голуби" миру, які прагнуть співжиття з Москвою за „всяку ціну" стараються вияснити, що поневолення комуністичною владою народів, мілітаризм та гін до експансії є нібито вислідом „загрози", яку становить для СССР Америка супроти її союзників в Европі і Азії. Ці „голуби" миру так говорять і пишуть начебто Америка та її союзники вже змобілізували тисячі танків, літаків і кораблів на „знищення СССР".

На ділі, так воно не є. Від заключення ганебних договорів у Ялті і Потсдамі, ані один голова західньої країни не заявив „охоти" знищити СССР.

Погляньмо тепер, як на справу „співжиття" дивиться кремлівський провід.

Дня 26-го серпня ц.р. австралійський журнал „Острелієн" помістив довшу розвідку про „Совєтський стратегічний плян" чеського генерала Яна Сейни, найвищого ранґою комуніста, який втік на Захід в останніх роках.

Генерал Сейна пише, що, не зважаючи на „гнучку і прагматичну совєтську політику", Москва має далекойдучі пляни знищити системи країн Заходу та скомунізувати цілий світ.

Генерал Сейна, маючи всього 27 років, був уже полковником чеської армії, комісаром та членом центрального комітету компартії Чехо-Словаччини, а на 40-му році життя він вже був генералом та заступником міністра оборони в Празі. Отже він напевно знає добре це, про що говорить.

„Совєтський стратегічний плян", націлений на знищення Заходу має чотири фази:

Фаза 1: Це період мирної коекзистенції, що почався від XX-го конґресу партії в 1956 році аж до 21-го конґресу в 1959 році. Під час фази 2-ої головною ціллю політики Совєтського Союзу є пропаґувати і допомагати до роз'єднання капіталістичних країн. В Европі треба заграватн на побоюванні менших народів, що може наступити відродження мілітаристичної Німеччини, а з другого боку-підсичувати французький націоналізм для відірвання Франції від НАТО.

Під час фази 3-ої політика СССР мала за завдання переводити „динамічні соціяльні зміни", в напрямі цілковитої деморалізації країн Заходу. Четверта і остання фаза „Совєтського стратегічного пляну" — це організація „Ґльобального демократичного миру", під час якого Америка буде ізольована в Европі і в країнах третього світу. Для осягнення цієї мети Москва обіцяла всі можливі „засоби допомоги" для підкопання існуючих режимів,як і допомогу існуючим комуністичним чи завуальованим комуністичним групам захопити владу в країнах Заходу. Так схарактеризував політику Москви чеський генерал.

Варто пригадати, що Андропов був совєтським амбасадором у Мадярщині під час визвольної революції в 1956 році. Повстанці піддалися, коли Андропов обіцяв, що частини військ СССР після „переговорів", відкличуть. На „переговори" пішли голова тимчасового уряду Імре Надь і ген. Пал Малетер. Під час обіду, коли Андропов оповідав усілякі російські жарти, на залю прибули чекісти та силою забрали мадярських представників. Ген. Малетера розстріляли негайно й без суду, а Надя вивезли кудись, і слід по ньому пропав.

Недавно сенатор Стівен Симмс, республіканець з Айдаго, покликався на автора Джеймса Л. Тайсона, який у своїй праці „Приціл Америка: вплив комуністичної пропаґанди на засоби масової комунікації ЗСА", подає, що в Америці працює 4,000 повноплатних совєтських пропаґандивних агентів, які витрачають 250 мільйонів долярів річно на протиамериканську пропаґанду таки в самій Америці!

Чи не диво, що Юрія Андропова часто представляють як „шляхетного ентузіяста" звичаїв і культури Заходу, а не таким, як відомо, він в дійсності є: вбивником і совєтсько-російським імперіялістом.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редагує Лев Яцкевич

Космічна технологія

Вичал людини на місяць у 1969 році започаткував нову добу космічної технології, що поставила собі завданням розв'язувати проблеми, що досі були ділянкою наукової фантастики.

У тій статті хочемо познайомити читачів з трьома амбітними проєктами, метою яких є: змінити підсоння Венери, зміняти соняшне насвітлення землі та запрягти енергію соняшних променів до погону космічних суден.

Плянета Венера, це одна з найдивніших плянет соняшної системи; величиною та відстанню від сонця, вона нагадує землю, зате її поверхня — це непривітна, розпечена до жару пустеля, що нагадує, радше, велетенську оранжерію, сповнену двоокису вуглецю та азоту.

Цю плянету,—на думку д-ра К.Саґана, професора Корнел університету,—можна пристособити до землеподібного життя. Розглядаючи можливість життя на Венері, він поставив собі наперед питання: в який спосіб можна обнизити температуру тієї природної оранжерії? Якщоб цю оранжерію зробила людська рука, він розбив би, прямо, цеглою її скляний дах та обнизив би в той спосіб ґрадієнт тепла, закумульованого в її нутрі.

Такою цеглою, на думку К.Саґана, може стати мікроскопічна порода морської альґи, якій, до речі, наша земля завдячує свій кисневий, газовий покров та можливість розвитку органічного життя три більйони літ тому. Альґа прикметна тим, що вона має неймовірно велику витривалість, що дає їй змогу жити в найбільш несприятливих обставинах довкілля. При тому, вона так, як і інші рослини вихіснэвує промені сонця для процесу фотосинтези. Конкретно д-р Саґан пропонує виростити в ляборатрійних обставинах, подібних до обставин на Венері, тип альґи, яка була б спроможна жити та розвиватися у гарячій атмосфері та високім тиску тієї плянети.

Для успіху цього проєкту слід було б привезти на Венеру, з допомогою невеликих ракет, велику кількість таких альґ та розкинути їх в гарячу та задушливу атмосферу тієї плянети. Скинуті альґи так, як колись на землі, перетворили б за деякий час двоокис вуглецю її атмосфери на чистий кисень та елементарний вуглець. Із розвитком та ростом альґ, цей процес поширюватиметься в геометричнім проґресі. За деякий час, якщо ця теорія виявиться практично можливою, атмосфера Венери переміниться у чистий кисень та азот та поволі охолодиться. З бігом часу почнеться повільний процес акумуляції дощових хмар у горішніх шарах її атмосфери, що злине на її поверхню рясним дощем. Це охолодить в дальшому гарячу атмосферу та поверхню непривітної досі плянети.

Очевидно, що перший зутик дощу з поверхнею Венери перетворить його в парові хмари. І це може тривати роками, аж доки її атмосфера не буде в силі затримати всієї маси парових хмар. По дальшим охолодженні поверхні Венери, злинуть на неї потоками зливні дощі, що перетворяться у моря, ріки та озера, подібно, як це сталося на землі, багато більйонів літ тому.

Цей фантастичний проєкт, покищо, тільки дуже смілива наукова гіпотеза.

Але прізвище професора Саґана надто відоме в науковим світі, щоб перейти над тим до денного порядку

Німецький ракетний інженер Крафт Еріке, спроваджений по Другій світовій війні з німецького ракетного осередку „Пенемюнде" до ЗСА, виступив минулого року з проєктом орбітної станції дзеркал в просторі, що матимуть подвійне завдання: освічувати вночі нашу землю, дозволяючи фермерам практично продовжити довільно день праці в поле, та використати його тоді, коли даній околиці грозить, наприклад, буря, або коли фермерам треба більше часу на закінчення жнив чи зборів.

Згадані дзеркальні влаштування можна буде нахиляти в просторі зі землі, відповідно до потреби. В той спосіб цей кліматичний сателіт мав би змогу зміняти підсоння поодиноких смуг землі. Залежно від потреби, запобігаючи, наприклад, шкідливим приморозкам. Такий експериментальний сателіт має бути вичалений в простір у недалекій майбутності.

Світляна система цього сателіта, що матиме назву „Люнетта", може постачати від 10 до 100 разів більше світла за наш місяць в часі повні. Перша версія цього сателіта буде готова в половині 80-тих років і коштуватиме приблизно 20 більйонів долярів.

Друга версія буде мати назву „Соллета". Її завданням буде збільшення рільничої продукції через продовження світляного дня, шляхом збільшення кількости світла вночі, на певних селективних фермах.

Цей другий сателіт буде готовий до вжитку на переломі XX сторіччя, а його кошт дорівнюватиме 60 більйонам. Він кружлятиме по орбіті, віддаленій 22 милі від земного рівника, з швидкістю 24-ох годин на добу.

Хоча соняшне світло виглядає, як ефемеридний феномен, фізика доказала, що воно має свою притаманну масу та енерґію. Світло становить русло фотонів, що витворяє тиск на поверхні освітлюваного об'єкту. Цей тиск дає змогу деяким штучним сателітам відхилятися із їхніх орбітних шляхів. Маючи те на увазі, науковці плянують використати промені світла для погону дос-

(Продовження на ст. 3)

Дарія Маркусь

ПРО МИСТЦЯ БІЛЬШЕ НІЖ ПРО МИСТЕЦТВО

Перша виставка Володира Макаренка буде відкрита в Чикаґо в Українському Інституті Модерного Мистецтва в четвер 9-го грудня. Мистець плянує приїхати на відкриття цієї виставки з Канади, де він перебуває у зв'язку з іншою, збірною виставкою, у якій він бере участь. Це виставка чотирьох українських мистців-неконформістів, яким вдалося виїхати на Захід. Два з них, Володимир Стрельников і Віталій Созонів, живуть у Мюнхені, а інші два, Антін Соломуха і Макаренко, в Парижі. Всі вони цікаві особистості, але разом з тим й кожен з них—інакший. Цими днями група українських парижан мала нагоду стрічатися з двома з них. У Соломухи перебули ми один довгий вечір і вийшли тільки з одним невдоволенням: чому ніхто з нас не мав звукозаписника занотувати його розповіді, спостереження, зауваження про людей і мистецтво.

Антон Соломуха—це дитина міста; точніше, Києва. Знайомі його і батьків це часто були люди з кола офіційної еліти. Але його мистецькі зацікавлення не були сумісні з офіційно визначеними творчими рамами соціялістичного реалізму. І дійсно, ні абстракти, ні предметні олійні картини нічого не говорять про „квітучий, щасливий народ", а радше про приватний, індивідуальний світ людини. Рисунки, хоч лініями схоплюють реалістично сюжети, тематикою знову ж звернені в приватний інтимний світ людини. Та чи не найцікавішими є його акварелі, часто з тематикою українських казок, у яких мистець тільки натякає лініями і кольорами на сюжет картини. Але про Антона іншим разом. Тепер про Макаренка з нагоди його першої виставки в Америці.

Прийшли ми до Макаренка „переловити" по дорозі картини з одної виставки на другу. В жовтні французьке Культурно-Мистецьке Товариство спонзорувало спільну виставку згаданих уже чотирьох мистців з України в місті Мец. Виставка звернула на себе позитивну увагу французької преси, та не без „але". „Але дивіться, що після всього нашого толкування накінець написали", і погідна козацька вдача Макара (так кличуть його приятелі) насуплюється „Неконформізм" проявляється ,—читає він з газети,— не тільки в Москві, але і в провінціях Совєтського Союзу як Україна". Ще більшим було його обурення на попередній виставці в Торонто, коли на оголошенні, не узгіднивши з ним, ґалерія подала, що це виставка російського мистця некорформіста. „Рашен!Який я рашен?" і... на відкриття своєї виставки не пішов.

Та сам він признається, що українська свідомість не завжди у нього була така ясна. В певний період його життя, коли жив у Ленінґраді, вважав, що єдиною і важливою його ідентичністю, це його творчий вияв, його малярство. Під впливом приятеля з юнацьких років, також маляра, також українця, усвідомив собі, що для мистця бути чесним не значить тільки відкинути накинені форми соцреалізму. Бути чесним зі собою значить ні в чому не піддаватися пресіям заперечення своєї ідентичности. Не заперечувати себе включає й себе як людину, яку виростили і Дніпро, і бабусині казки і дідусеві розповіді; це не заперечувати себе як українця. У Совєтському Союзі визнати себе відкрито за українця, це вже не звичайний неконформізм. Це політичне дисидентство.

Макаренко родився в 1943 році на Дніпропетровщині. Коли згодом з матір'ю переїхав він жити в місто, можливості вияву для одинадцятирічного хлопця поширилися. Крім школи були тут різні самодіяльні гуртки. Пробував він і танцювальні, і співочі, але якось там йому не повезло. Викинули. Його новий міський приятель, жид, із льояльности теж кидав ті гуртки і вони шукали нових. Накінець, залишився тільки ще один гурток—малювальний, й в котрому вчив дядько його приятеля-жида. Звідти Макара вже не викинули.

Неконформізмом надихався Макаренко в час хрущовської відлиги, коли вперше попали в його руки репродукції модерних картин мистців із Заходу включно з абстрактними. Щобільше, виґравши на третьому курсі навчання нагороду, яка дала йому змогу поїхати до Москви і Ленінґраду, він вперше побачив в Совєтському Союзі нереалістичне представлення в мистецтві. Під тим впливом приніс він на весняну виставку училища монументальних розмірів картину „В блакитному краї жінки збирають капусту"—все в синіх кольорах і зовсім не в соцреалістичних формах. З виставки викинули і його, і картину. Чого, мовляв, не малює так, як усі? З труднощами назад прийняли до школи і дали диплом, а це дало змогу вступити до вищої мистецької школи. Одна з учительок порадила їхати до Москви або до Ленінґраду, а не до Києва чи Харкова, де тавро тоталітарного режиму сильніше витиснене на творчості мистців ніж в корінній Росії. Поїхав до Ленінґраду, бо Москви не любив. „Там туалети тільки на залізничному двірці. Потім відкрив я, що є вони і в музеях, так що я там часто відвідував музеї",—з гумором він пояснював свої пролеми в російському побуті. В дійсності причиною було те, що люди в Ленінґраді видавались йому більш людяними, ніж в Москві.

У Ленінґраді прожив він 10 років, від 1963 до 1973 року. Потім виїхав до Естонії. Ленінґрадські роки були цікаві, хоч після закінчення вищої школи в 1969 році жити в Ленінґраді стало трудно. Тяжко було дістати „прописку", себто дозвіл на мешкання, бо не було досить квартир. Перебував, раз в одних, раз в інших приятелів.

(Продовження буде)

Марія Овчаренко

ЧИ НОВИЙ ЕТАП РОСІЯНІЗАЦІЇ?

II.

У брежнєвську епоху пляномірного творення одного „радянського народу" обидві „теорії" дуже придатні й зручні, тому їх відновлюють, перестилізовуючи тільки спосіб вислову та не згадуючи про їх ініціяторів.

Колись давно Пушкін снив у великодержавних снах: „Славянские ль ручьи сольются в русском море?" Як російський патріот він мав право думати про великодержавну велич свого народу. Колись це звали російським шовінізмом, а в час творення „одного радянського народу" це називають совєтським патріотизмом, для здійснення якого працюють армії таки наших гнучкошиєнків-перевертнів. У цій категорії є й міністер освіти України Фоменко. Чи можна осуджувати його за це? Адже він мусить говорити те, що йому наказує Москва... Але з резервою треба ставитися до того, що він говорить про оновлений зміст навчання та модернізації метод, про нові програми й нові підручники української мови. Які тут нові програми та нові вдосконалені методи, коли все наповнене струхлявілим змістом з-перед 50-ох років? Яке тут оновлення, коли йому наче в запомороченні, приходиться повторювати раз-у-раз одне й те саме: „Нині проводиться велика робота над удосконаленням програм і підручників... Передбачається... встановлення тіснішого взаємозв'язку між курсами української і російської мов..." І наче на підкріплення значення цих настанов, Фоменко прилюдно оголошує імена трьох учителів із різних областей України, які „нагромадили цінний досвід навчання української мови у взаємозв'язку з братньою російською".

Одначе, найважливіше завдання, яке XXVI з'їзд партії у своїх рішеннях ставить перед учителями, це виховання відданих комуністів, формування комуністичного світогляду, трудове і моральне виховання учнів, готування їх до суспільно корисної праці. Як приклад для наслідування наводить Фоменко працю вчительки однієї із київських середніх шкіл, що, готуючи своїх учнів до 1500-річчя Києва, заставила їх вивчити історію заводу „Більшовик" та написати роботи про перші соціял-демократичні гуртки в Києві... Ця вчителька організує вечори-зустрічі учнів з ветеранами заводу, героями соціялістичної праці, делеґатами XXVI з'їзду КПСС та ветеранами армії. (От вам і 1500-річчя! — М. О.).

Про що не говорив би міністер Фоменко, в основних справах він тільки повторює настанови КПСС або правила та критерії, установлені міністерством освіти СССР. Тому й з недовір'ям можна ставитися до його пропозицій про впровадження нових метод навчання, які розвивали б в учнях самостійний спосіб думання. Кому в умовинах совєтської режимної реґляментації потрібне самостійне думання, коли й сам міністер освіти не може дозволити собі на таку розкіш?

Огляд доповідей виголошених на конференції, показує, що й учителі мусять обертатися в колі тих самих ідей, визначених XXVI з'їздом КПСС.

Після Фоменка виступив з доповіддю В. М. Русанівський, свіжоспечений академік АН УССР і директор Інституту мовознавства АН УССР та, як показують його писання останніх років, ідейний спадкоємець русофільських ідей покійного І. К. Білодіда.

У доповіді „Радянське мовознавство і школа" він накреслив напрямні совєтської мовознавчої науки в світлі рішень XXУI з'їзду КПСС. Згадавши про поширення мовних занять та забезпечення школи словниками та посібниками з питань культури мови, він усю увагу звернув на „знання російської мови, міжнаціонального спілкування" і підкреслив потребу „дослідження українськими мовознавцями її функціонування в двомовному середовищі та на її великій ролі в інтернаціональному вихованні молоді". Говорячи про шкільні підручники, він сказав, що в них повинні переважати тексти, які сприяють інтернаціональному, естетичному і трудовому вихованю школярів. Як виходить із звіту, про українську мову не згадав ні словом директор Інституту мовознавства.

В дусі російського патріотизму говорили й інші доповідачі, як, наприклад, Л.М. Симоненкова в доповіді „Взаємозв'язок у викладанні української і російської мов". Подібно як Русанівський, доповідачка, — як пише звітодавець, — „розкрила виняткову роль мови великого російського народу як засобу міжнаціонального спілкування, потужного знаряддя культурного єднання всіх народів нашої країни. Вона розглянула лінгво-психологічні і методичні основи вивчення обох мов. Її експериментальна перевірка нової структури програм з української мови сприятиме глибшій розробці методики навчання обох близькоспоріднених мов у школах республіки."

Учителька середньої школи міста Ужгороду Закарпатської области, Н.М. Янкес, у доповіді „З досвіду здійснення взаємозв'язку у навчанні української і російської мов" розповіла про вивчення двох близькоспоріднених мов у школі з українською мовою навчання. Як стверджує звітодавець, „багато уваги вчителька приділяє взаємовпливу і взаємозбагаченню братніх мов".

На конференції було прочитано теж чимало доповідей про методи навчання української мови, про культуру мови, про оптимізацію навчання, про проблеми змісту, типології і структури лекцій (уроків), про зв'язок навчаня української мови з життям, про навчання ортоепії та ортографії, про роботу над словом і вивчення лексики в школі, про різні види творчих робіт, про роботу над підвищенням стилістичної грамотности і т.д., і т.д. Без сумніву, деякі ці доповіді могли бути на потрібному рівні та могли вносити нові аспекти в проблему удосконалення навчання мови, але їх якість була б напевно кращою, якщо б доповідачі не були зв'язані політичними догмами й наказами згори. В педагогічній праці особливо важливим є не тільки „як", але й „що", який зміст вкладається в програми навчання і підручники. У доповідях конференції знаходимо чимало інформацій про те, на якому матеріялі учителі Української ССР мають „удосконалювати" навчання української мови.

Так, наприклад, на конференції говорив О.Р. Мазуркевич, доктор педагогічних наук, професор і академік АПН СССР, який виступив з доповіддю „Книги Л.І. Брежнєва „Мала земля", „Відродження", „Цілина", „Спогади" на озброєння вчителя-словника". У цих творах Брежнєва доповідач відкриває не тільки виховно-патріотичні, мореально-етичні, естетичні але й художні якості,які „несуть великий виховний заряд для підростаючого покоління". На думку Мазуркевича, вихід у світ творів Брежнєва „став подією віку"...

(Продовження буде)

СОЮЗОВЦІ! ДОБІГАЄ ДО КІНЦЯ РІК 1982 І ТОМУ РАДИМО ВСІМ ЧЛЕНАМ УНСОЮЗУ ВИКОРИСТАТИ СПЕЦІЯЛЬНУ НАГОДУ ПОДВОЇТИ ТЕПЕР В ГРУДНІ СВОЄ ЖИТТЄВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН У ВІЦІ ВІД 0 до 65 РОКУ ЖИТТЯ. ТА АКЦІЯ ТРИВАЄ ЛИШЕ ДО 31-го ГРУДНЯ 1982 РОКУ.

Учасники програми сучасного мистецтва

Ліда Гаврилюк (справа) з Юрієм та Олесем Фурдами.

Володимир Курило

Олесь Кузишин

В пополудневій програмі сучасного мистецтва, що відбудеться в неділю, 12-го грудня ц.р., в Українському Інституті Америки, з ініціятиви Українського Народного Союзу і Українського Інституту Америки виступить ряд молодих виконавців, яких професійні дані подаємо нижче:

Володимир Курило, рецитатор, випускник університету в Бостоні. Він виступав із Лоб театром в Кеймбридж, Масс., та в літніх постановах оперетток Ґільберта і Саллівана;

Олесь Кузишин є докторським кандидатом з музикології в Колюмбійському університеті в Ню Йорку і керівником та головним солістом музичної групи „Іскра";

Ліда Гаврилюк здобула ступінь маґістра музикології в Ратґерс університеті в Ню Джерзі, а їй будуть акомпаньювати на фортепіяні піяніст Юрій Фурда та його брат Олесь на бубні;

Аня Дидик

Аня Дидик має ступінь маґістра з драми та сценічних виступів з університету Ратґерс і є майстром церемонії та директором програми на Союзівці. У пополудневій програмі сучасного мистецтва вона буде виступати з рецитаціями творів українських дисидентів.

Космічна...

(Продовження зі стор. 2)

лідних космічних кораблів у просторі.

Доктор Брюс Мюрей із ляборaторії реактивного погону НАСА в Пасадені, Каліфорнія, що працює в секторі плянування майбутніх місій в просторі, вважає, що така „космічна каравела" повинна бути устаткована вітрилами величиною 2,000 квадратних стін, виготовленими з алюмінійованого майляру, товщиною цибулевої луски.

Тиск, вирощений промінням сонця на таких вітрилах, буде достатній, щоб завезти цю каравелу на плянету Марс, де вона спустить на його поверхню автоматичний причальний пристрій, набере пробку Марсіянської землі та завезе її до космічної каравели. Через переставлення вітрил з землі, радіовим шляхом, космічна каравела повернеться з поворотом на землю. Існує теоретична можливість, що фльотиля таких космічних каравел подорожуватиме по цілій соняшній системі вже на початку наступного сторіччя.

НЕ ТОЙ СТЕЙТ І НЕ ТЕ ІМ'Я

У редакційному коментарі „Кеннеді не кандидує" („Свобода" ч. 231 з вівтірка, 6-го грудня ц.р.) у 14-му рядку третього уступу слід читати: „Кеннеді згинув в атентаті... у Далласі, в стейті Тексасі". У тому ж числі часопису у репортажі О.К. „У Філядельфії відбувся IУ Конґрес СФУЖО", де мова про запропоновану листу нової Управи, подано неправильно ім'я Степаняк. Ім'я її — Дарія. — Ред.

ПЕРЕДРІЗДВЯНИЙ ДУХОВНИЙ КОНЦЕРТ

відбудеться

в Українській Баптистській Церкві у Філядельфії
961 North 7th Street

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ:

П'ятниця, 10-го грудня, 7:00 год. вечора
Субота, 11-го грудня, 6:00 год. вечора
Неділя, 12-го грудня, 10:00 год. рано,
2:30 год. по обіді — КОНЦЕРТ

Для служіння Словом Божим запрошено
пастора **ОЛЕКСУ П'ЯТОХУ** *з Едмонтону, Канада*

УСІХ СЕРДЕЧНО ЗАПРОШУЄМО.

В імені Церкви
пастор д-р **ІВАН БЕРКУТА**

Ювілейні святкування 40-річчя УПА в Манстері

Як усі українські громади у вільному світі, так і наші громади Чикаґо-південь та Геммонд-Манстеру, Інд., врочисто відзначили 40-річчя постання УПА.

Для влаштування цієї імпрези заснувався за ініціятивою Управи 24-го Відділу ООЧСУ Громадський комітет під патронатом Відділу УККА в Геммонді, а до його складу ввійшли голови всіх місцевих організацій: Осередку СУМ-А ім. Крут, 24-го Відділу ООЧСУ, Відділу ОЖ ОЧСУ ім. О.Басараб, 84-ий та 102-ий Відділи Союзу Українок Америки. До складу Громадського комітету формально ввійшли також представники наших Церков: українських католицьких парафій св. Василія, св. Михаїла та св. Йосафата та українська православна парафія св. Михаїла. Головою Громадського комітету обрано колишнього воїна УПА Ореста Галана. Отця крилошанина В. Возняка запрошено прийняти почесне голівство того Комітету.

Ювілейне святкування відбулося у неділю, 17-го жовтня ц.р. Службу Божу в намірені українського народу відправив о. В. Возняк в церкві св Йосафата в Манстері. У проповіді він пригадав, що свято роковин УПА пов'язане зі Святом Покрови Св. Богородиці-Покровительки українського народу. В часі Богослуження почесну стійку тримали в церкві дружинники СУМ-А: С. Чомко, М. Юзьків, Т. Чехар та М. Бурдяк.

Після Відправ відбулася в парафіяльній залі мистецька програма з бенкетом. Програму започаткував урочистий вхід на сцену прапороносців з американським, українським і сумівськими прапорами. Вступне слово сказав голова Громадського комітету О. Ґалан. Провідною ідеєю його слова було священне гасло борців за волю України: „Здобудеш українську держав або згинеш у боротьбі за неї!".

У мистецькій частині виступив мішаний хор під диригентурою Мирослави Ґалан з акомпаньяментом Надії Ваджули, що проспівав пісні з упівською тематикою: „Вперед", „Світить місяць" та „Розлягалися тумани". Після кожної пісні виступали декляматори: С. Шандра — вірш І. Овечка „Героям", Леся і Тереса Мединські — вірш Міри Гармаш „УПА" М. Ґалан продеклямувала по-мистецьки свій власний твір, присвячений воїнам УПА. Всі виконавці, а зокрема останнє точку, викликали щире захоплення авдиторії.

Святочну доповідь про ролю й завдання УПА виголосила Надія Ґаляш, колишня упістка „Марійка". Її доповідь глибоко зворушила присутніх, зокрема в рецитації уривка твору О. Любської „Були у матері три сини".

Потім відбувся бенкет. Під час обіду Г. Дронь привітав передусім присутніх колишніх воїнів УПА: Н. Ґоляш, О. Ґалана, Марію та д-ра М. Ріпецьких, Володимира Савчака та Івана Салацького. На святі були присутні представники українських організацій, а саме: Ярослав Загородний, представник ГУ ООЧСУ, Дмитро Багрій, голова 8-го Відділу ООЧСУ, Оля Федак та Галина Загородна, Відділ ОЖ ОЧСУ Чикаґо-північ, Теодор Чурма з дружиною, Осередок ТУМ-А ім. полк. І. Богуна, О. Панчишин з дружиною - Українська Станиця АП АБН, та Григорій Чомко, Осередок СУМ-А ім Крут. Він також представив членів Громадського комітету: почесного члена — о. крил. В. Возняка, інж. А. Гайдука; Марту Гайдук; Ірину Куц та Надію Ванджулу. Відсутнього на тому святі голову місцевого Відділу УККА адв. Ореста Шевцева заступав Василь Ванджула.

Щире захоплення присутніх викликало мистецьке вдекорування сцени, що його виконав наш довголітній талановитий декоратор Олесь Куц.

Згідно з українською традицією, нашу трапезу започаткував та закінчив молитвою о. крилошанин В. Возняк. На закінчення всі присутні відспівали український національний гимн.

Григорій Петрович

Проголосили...

(Продовження зі стор. 1)

кою входили: проф. д-р Дмитро Штогрин, проф.д-р Марія Овчаренко і проф. д-р Богдан Чопик; до жюрі для праць із історії України ввійшли: проф. д-р Олександер Оглоблин — голова, проф. д-р Олександер Баран і проф. д-р Олександер Домбровський. Справами Конкурсу відало Управління УЛФонду: ентузіяст і душа цих конкурсів проф. Адам Антонович — голова, і секретарка Рома Турянська.

Програму Вечора, що її вів д-р Л. Рудницький, започаткував молитвою Митрополит Стефан. Відкриття довершив А.Антонович, слово-привіт виголосив д-р Богдан Стебельський, голова Ради для Справ Культури при Секретаріяті СКВУ, а слово про діяспору — „розвіяння" та „розвіяну" літературу, сказав голова літературного жюрі д-р Г. Лужницький, як і подав основні інформації про УІ Конкурс та його остаточний вислід. Провідною думкою цих трьох промов була велика потреба дальшої праці письменників, дальшого розвою української літератури в противагу — русифікаційному насильству совєтської влади в Україні.

Під час Вечора за столом сиділа президія: Владика Митрополит Стефан; о. Митрат Мирослав Харина і його дружина Марія; Наталія Котович (УМІ); д-р Г. Лужницький; Сестра Міріям, ЧСВВ, президентка Менор Джуніор коледжу у Факс Чейсі; Юрій Гура, представник Української Мистецької Студії; Іван Смолій; проф. А. Антонович; Лідія Бурачинська (СФУЖО); д-р Наталія Пазуняк, член жюрі; д-р Остап Тарнавський (Об'єднання Українських Письменників „Слово"); д-р Олександра Ткач (УВУ); д-р Б. Стебельський, голова Ради для Справ Культури при Секретаріяті СКВУ; Євген і Віра Левицькі (ОМУС), д-р Петро Клюк (ЛМКлюб) та Ірина Дибко.

У бігу Вечора д-р Л. Лужницький прочитав листа від Блаженнішого Патріярха Йосифа з привітом та благословенням лавреатам.

У другій частині Вечора, після проголошення висліду Конкурсу, відбулася мистецька програма з такими точками: скрипковий ансамбль УМІ під орудою проф. Анастазії Жилавої заграв „В'язанку народних пісень"; члени Театральної Студії Молоді під мистецьким керівництвом Володимира Шашаровського виконали монтаж віршів Івана Франка; співачка Юлія Шашаровська при фортепіяновому акомпаньяменті Росоляни Гарасимович проспівала пісні: „За думою дума", слова Т. Шевченка, музика Я. Степового; „Зелені гори", слова Лесі Українки, музика В. Балтаровича, та „Утоптала стежечку", слова Т. Шевченка, музика С. Наненденка.

Під час перекуски виступив із словом І. Смолій, який подякував жюрі Літературного Конкурсу за признання йому нагороди, в дальшому підкреслив вагу українського творчого слова у вільному світі та прочитав свою гумореску п.з. „Мур", у якій він у дотепний спосіб зілюстрував часи існування Товариства Українських Письменників МУР у Мюнхені, Західня Німеччина.

Микола Кавка, фінансовий референт УЛФонду, з'ясував важливість Фонду та конечність нових пожертв. Він також перечитав прізвища тих осіб, що цього Вечора склали на цю ціль свої датки: Митрополит Стефан — 100 долярів, о. митрат М. Харина — 100 долярів, Українське Католицьке Товариство „Провидіння" — 100 долярів, „Самопоміч" у Філядельфії — 200 долярів, д-р Борис Филипчак — 100 долярів та інші.

Вкінці проф. А.Антонович заповів, що на черговий Сьомий Літературний Конкурс УЛФ ім. І. Франка, який відбудеться через три роки, крім дотеперішніх літературних жанрів, прийматимуть ще драми і переклади. Він теж висловив подяку установам, організаціям, товариствам і окремим особам, які причинилися до успіху цієї визначної імпрези.

Вечір, що розгорнувся перед присутніми новою надією про розвиток і тривалість української культури у вільному світі, закінчив Митрополит Стефан урочистими словами молитви.

З нагоди Вечора опубліковано програмку, в якій у статті „Оглянувшись назад" подано коротку історію Фонду та п'ятьох дотеперішніх літературних конкурсів. Вечір цей влаштував Діловий комітет із д-ром Л. Рудницьким, як головою, і Ярославом Климовським — секретарем. До Почесного комітету входили згадані Ієрархи наших Церков, представники СКВУ, Ради для Справ Культури при Секретаріяті СКВУ, УКУ, УВУ, коледжу Сестер Василіянок, СФУЖО, Об'єднання Українських Письменників „Слово", ОМУС-у, АДУК-у, ЛМКлюбу, ОМУА, Української Мистецької Студії, як також деякі лавреати попередніх літературних конкурсів.

В пам'ять наших Найдорожчих і Незабутніх

РОДИЧІВ

на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД
складають 1000.00 долярів

Вірджінія — Марія і Ярослав ВОЛОШИНИ

У світлу пам'ять

бл. п. проф. інж. Гавриїла Гордієнка

складаємо 20.00 долярів
як дар на „ВОЄННОГО ІНВАЛІДА".
інж. Константин і Надія ДИДИНСЬКІ

З сумом повідомляємо, що 28-го жовтня 1982 року в Рівному в Україні, відійшов у Вічність

наш Дорогий

ТАТО, ДІДУСЬ І ПРАДІД

бл. п.

ІВАН ТАЛАЩУК

аґроном у ділянці хмельоводства, довгі роки власник книгарні в Рівному.

Земляків і Друзів Його по цей бік океану, просимо пом'янути Його в своїх молитвах.

Дочка — ГАЛИНА з родиною

В Україні:

син — ОЛЕГ з родиною
племінниця — ГАЛИНА з родиною
брат — МАКСИМ з дружиною
Ближча і дальша Рідня

З болем повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 5-го грудня 1982 р., несподівано, залишив цей світ на 44-му році життя

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, СИН, БРАТ, ВУЙКО, ЗЯТЬ І ШВАҐЕР

бл. п. інж. хемік

ЗЕНОН ОЛЕКСАНДЕР БІЛИЙ

ПАНАХИДА в четвер, 9-го грудня 1982 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів, 109 E. Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН в п'ятницю, 10-го грудня 1982 р., о год. 9-ій ранку до української католицької катедри Непорочного Зачаття, а відтак на український католицький цвинтар у Факс Чейс, Па.

У глибокому жалю:

дружина — ХРИСТИНА
сини — ПЕТРУСЬ І ЗЕНОН мол.
мати — АННА БІЛИЙ
сестри — АНГЕЛИНА І ТЕРЕСА з родинами
теща — ЙОСИФА ОНУФЕРКО
шваґрова — ВОЛОДИМИРА ОНУФЕРКО

В глибокому смутку ділимося болючою вісткою з нашими Приятелями та Знайомими, що дня 3-го грудня 1982 р., ранком, несподівано, упокоївся в Бозі

наш Найдорожчий

МУЖ, ТАТО, БРАТ І ДІДО

бл. п.

ЯРОСЛАВ ІВАНИЦЬКИЙ

народжений 1922 р. в Перемишлі, Зах. Україна, член 12-го Відділу ООЧСУ в Джерзі Сіті, Н. Дж. і платник Національного Фонду.

Тіло Покійного було положене в суботу, 4-го грудня 1982 р. в Mac Laughlin Funeral Home, Pavonia Avenue, Jersey City, N.J., де Знайомі Покійного мали змогу віддати Останню Пошану.

В неділю, 5-го грудня 1982 р., о год. 7:30 веч. була відслужена Панахида, яку відправив парох о. І. Височанський.

ПОХОРОН відбувся 6-го грудня 1982 р., після ПОХОРОННОЇ СЛУЖБИ БОЖОЇ в українській католицькій церкві свв. Петра і Павла в Джерзі Сіті о год. 10:30, на український православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

В глибокому смутку:

АННА — дружина
МАРІЯ — дочка
МИХАЙЛО — син, з дружиною і синком
та Родина в Україні

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДА І БРАТА

бл. п.

ВОЛОДИМИРА КУЛЬБИ

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в понеділок, 13-го грудня 1982 року

в церкві св. Юра при 7-ій вул. в Ню Йорку, Н. Й., о год. 7:15 ранку;

в церкві св. Анни, Варрінґтон, Па., о год. 7:30 ранку;

в церкві св. Родини в Іст Айсліп, Л. Ай., о год. 8-ій ранку.

Опечалені:

дружина — МАРІЯ з дітьми і внуками
брат — ОСТАП

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи світлу пам'ять померлих дорогих осіб, на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Пані Трач — $5,000 в пам'ять мужа бл. п. ВОЛОДИМИРА ТРАЧА.

Ольга Ґулай Папас — $3,000 в пам'ять мужа бл. п. ІВАНА ПАПАСА.

Лідія і Василь Кий — $1,000 в пам'ять тітки бл. п. ОЛЕНИ з КИЇВ ФЕДУН.

Марія Овчинник — $1,000 в двадцяту річницю смерти мужа бл. п. проф. МИХАЙЛА ОВЧИННИКА та в світлу Його пам'ять.

Марія і Дмитро Попадинець — $1,000 як довг вдячности в ім'я покійного брата і шурина св. п. МИХАЙЛА ВІВЧАРА.

Катерина Хамула — $500 в пам'ять св. п. ВАСИЛЯ І МАРІЇ ФАРМІҐИ.

Олекса і Ольга Заброські — $500 в пам'ять бл. п. ТЕОДОРА ОЛІЙНИКА.

Ярослав Цюк — $500, Євгенія Кохан $250 — в пам'ять сестри св. п. ОЛЕКСАНДРИ ГОШКО.

Люба Данило і Андрій Данило — $200 в пам'ять і в десяту річницю смерти мужа й брата бл. п. ВАСИЛЯ ДАНИЛА.

Д-р Любомир і Дарія Билови — $100 замість квітів на могилу св. п. ІВАННИ ЛУДЗАК.

Д-р Петро Попадюк — $100 замість квітів на могилу св. п. д-ра ІВАНА ІВАНЦЕВА.

Ярослав і Мирослава Зубалі — $100 замість квітів на могилу св. п. НІНИ ПЯСЕЦЬКОЇ.

Григор Лозинський — $100 в пам'ять дружини св. п. НАТАЛІЇ ЛОЗИНСЬКОЇ.

Марія Сайкевич Кодельська і син Орест Кодельський — $100 в пам'ять св. п. д-р НІНИ ШУРИН-КАТЕРИНЮК.

Михайло Костів — $100 в пам'ять бл. п. д-ра ОСИПА БОЙКА.

Клементина Житинська — $100 в пам'ять мужа св. п. АНДРІЯ ЖИТИНСЬКОГО.

Марія Каплиста — $100 в третю річницю смерти й в світлу пам'ять мужа бл. п. проф. інж. МАКАРА КАПЛИСТОГО.

Д-р Євген і Неоніля Стецьків — $100, дир. Степан Шипилявий, Осип Б. і Дж. А. Гаврилюки — по $25, інж. Григорій Олексій — $10 в пам'ять св. п. ТЕТЯНИ ДУШЕНКО.

Білозір Михайло — $100 в пам'ять св. п. МИКОЛИ БАБЮКА.

Орест й Ірена Гафтковичі, Василь і Анізія Мандзії — по $100, Нестор і Маґда Кольцьо, Людмила й Ілля Демиденки, Зенон і Дарія Єлиів — по $25, Анна Капітан, Василь і Анна Лищинські, Меланія і Роман Боднарі, Джон Копенгаґен — по $20, Стефанія Лаба, Володимир і Віра Мотика, Іван і Марія Мойсей, Зенон й Ізабелла Омецінські, Омелян і Марія Омецінські, Петро Яріш, Володимир Гавриляк, Роман Павлічко, Рочестерський Технологічний Інститут — по $10, Ігнатій Кволик, Микола Мигович — по $5 в пам'ять св. п. ВОЛОДИМИРА ТАРНАВСЬКОГО.

Степан Скробач — $75 в пам'ять друга бл. п. інспектора РСУК БОГДАНА СТЕФАНОВИЧА, дружини друга св. п. ІРЕНИ КОСТІВ, земляка св. п. інж. СТЕПАНА ХАРИША.

Д-р Василь і Герта Сокопик — $50 в пам'ять св. п. АНТОНА ПАХОЛКА.

Яків Рудяк — $50 в п'яту річницю смерти дружини св. п. ЮСТИНИ РУДЯК.

Роман Хаджай — $50 замість квітів на могилу родича св. п. ОРЕСТА ШЕРЕМЕТИ.

Д-р Адріян і Христина Сливоцькі — $50 в пам'ять бл. п. ІВАНА КОГУТА.

Христина Блаженко — $50 замість квітів на могилу тети св. п. ІВАСІ ЛУДЗАК.

Зеновія і Осип Ґулей — $50 в пам'ять другої річниці смерти шваґра бл. п. д-ра інж. МИХАЙЛА СТЕФАНОВА, — $25 замість квітів на могилу бл. п. ОЛЕНИ з ГАНКЕВИЧІВ ГРИНЮК.

Іван і Ольга Станчак — $25 в пам'ять св. п. СТЕФАНА ШАБАТУРИ.

Мирон Маланюк — $25 в пам'ять вуйків бл. п. ЯЦКА і ТЕОДОРА ЩУР.

Олександер Хомяк — $25 замість вінка на могилу бл. п. ОЛЕНИ ГАБРОВИЧ.

Надія і Микола Кунинські — $20 замість квітів на могилу св. п. СТЕФАНА СЛЮСАРЧУКА.

Володимир Базилевський — $20 в пам'ять св. п. ОЛЬГИ СТРОНСЬКОЇ.

Д-р Антін і Слава Жуковські — $15 в пам'ять св. п. В. КРОХМАЛЮКА.

Марія Хархаліс — $10 в пам'ять св. п. інж. ТЕОФІЛЯ РУДНИЦЬКОГО.

Валентин Забіяка — $10 в пам'ять св. п. СТЕФАНА СЛЮСАРЧУКА.

Д-р Малькольн і д-р Сузан Шерман — $10, Морріс Ґлікман і Етель Ґлікман — $5 в пам'ять св. п. ОЛЬГИ ГОЛІЯН.

Дякуючи жертводавцям за пожертви линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив Померлих вічним спокоєм і радістю.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

З УКРАЇНСЬКОГО СПОРТУ В АВСТРАЛІЇ

УСТ „Київ" Інглвуд, Перт

Українське Спортове Товариство „Київ" Інглвуд, Перт в Західній Австралії було засноване в 1951 році. Першим головою Товариства був св. п. мгр Олесь Мінко, який провадив його до 1959 року. Дружина копаного м'яча „Києва" започаткувала свої виступи в III-ій Дивізії Західньої Австралії. В 1963 році „київляни" здобули аванс і перейшли до II-ої Дивізії. Головою УСВТ „Київ" був тоді св. п. мгр Є. Темник. Під сучасну пору І-ша дружина „Києва" виступає вже в І-ій Дивізії, і в цьому сезоні на усіх 12-ть клюбів закінчила на третьому місці в показнику табелі ігор. Крім першої дружини, УСТ „Київ" має резервову та дев'ять дружин у юнацькому віці. Під натиском Футбольної Федерації Австралії УСТ „Київ" мусів додати до своєї оригінальної назви ще назву передмістя, де знаходиться стадіон, так що англомовна назва УСТ „Київ" є „Інглвуд Кієв Саккер енд Сошіял Клаб Інк".

Поруч стадіону УСТ „Київ" побудував клюбовий дім, в якому є теж барове підприємство, в якому працює троє наших людей.

Крім чоловічих, УСТ „Київ" має дві жіночі дружини копаного м'яча. Три змагунки „Києва" були вибрані і виступають у жіночій збірній Австралії. Одна з цих змагунок, Анна Сенюшенко, як найкраща змагунка Австралії була відзначена світовою чашею „Бест Плеєр Аворд". Усі змагунки „Києва" цього року одержали золоті медалі „Бест Плеєрс"—„Котманс Медалс". Патроном УСТ „Київ" є прем'єр Західньої Австралії Рей О'Конор. При місцевій католицькій церкві є діяльний осередок СУМ, який теж займається спортом. При осередку існує дівоча кошиківкова дружина, яка виступає в III-ій Дивізії Кошиківкової Ліги.

В місті Сиднею теж існує український спортовий осередок УСТ „Київ", інформації про який подамо у наступних числах „СВ".

Черговий сезон копаного м'яча в Австралії розпічнеться у квітні 1983 року.

УСК Ню Йорк — Сілвер Лейк С К 2 : 0

Дня 14-го листопада ц.р. перша дружина копаного м'яча відбула чергові першенські змагання, які цим разом виграла вислідом 2 : 1. Переможні голі для УСК-у здобули Адольфо і Марко. після тієї перемоги наша дружина займає середнє місце в показнику табелі ігор II-ої Дивізії Космополітальної Ліги. Резервова дружина здобула сьому зчерги перемогу в звітовій зустрічі вислідом 2 : 0, завдяки чому наша резерва займає й далі чолову позицію в резервовій Дивізії.

С.К.

УСВТ „Ч.Січ"—Армініян С.К. 0 : 2

Чергову поразку зазнала перша дружина „Ч.Січі" в лігових змаганнях „Мейджор Дивізії" 14-го листопада ц.р. зі сильним клюбом вірменів вислідом 0 : 2. До перерви „Січовики" були вповні рівними суперниками гостей і навіть створили декілька критичних ситуацій, але і цим разом наш напад не зумів здобути хоч одного ґоля. Кращими майстрами свого діла були вірменські футболісти, які, маючи менше можливостей, зуміли здобути ведення 1 : 0. Після перерви вірмени почали частіше проводити акції в підворіття „Ч.Січі", але оборона господарів успішно ліквідувала усі небезпеки Щойно в 82ій хвилині вірмени здобули свого другого голя з карного, що його не зовсім влучно призначив суддя зустрічі.

Склад „Ч.Січі" в цих змаганнях: М.Хамуляк, Ю.Бакун, І.Чижович, М.Берман, Д.Ромійо, М.Торій, Р.Василак, А.Бакун, С.Сабрій, Д. Бакун, Р.Букачевський, Р. Павлюс, Д.Матіяш. Провідник Володимир Бакун.

УСВТ „Ч.Січ" (учні) — Ліндгирст СК (учні) 2:0

Цю важливу перемогу здобули учні „Ч.Січі" з лідером 3-ої Дивізії Юнацької Ліги Ню Джерзі, яким досі були учні міста Линдгирст. Здобувши перемогу, „Січовики" рівночасно перейняли перше місце в показнику табелі ігор і тепер мають можливість закінчити сезон першунами тієї Дивізії. До перерви ведення 1 : 0 здобув Ярослав Твардовський. У другій половині Олесь Ролянд устійнив вислід зустрічі 2 : 0. Крім них, у складі учнівської дружини виступають—Т.Науменко, Я.Павлик, Т.Бортник, Т.Федоренко, Г.Сергіїв, П.Ярема, М. Кравчук, Б.Ґбур, Б.Полянський, А.Лишик, Д.Шмотолоха. В звітовій зустрічі допомагали старшим молодші „Січовики": Ю.Іванків і А.Ролянд. Провідником і тренером дружини є Б.Кравчук, заступником А.Ґбур.

(от)

ПІД ГОСТРИМ КУТОМ...

ПРО ТАК ЗВАНИХ ЛЮБИТЕЛІВ СПОРТУ

Числена публіка на змаганнях, що підтримує своїх змагунів та підсилює їх завзяття до гри, до перемоги, є дуже корисна і побажана. Я хочу підкреслити слово „підтримує".

Ніхто не сумнівається, що українські глядачі підтримують свою дружину та бажають їй перемоги. Що, одначе, виходить у практиці? Збереться українська, дуже нечисельна публіка і „помагає" своїм змагунам. Не промине найменшого промаху, помилки змагуна (очевидно, свого), щоб зараз же не коментувати, ображати своїми голосними репліками. Жаліються наші спортовці: „Ця наша публіка немов чекає на наші звичайні помилки, щоб на нас викрикувати непристойними словами".

Не один раз така публіка відбирає охоту нашим змагунам змагатися з повною завзятістю. Та їх любов до копаного м'яча перемагає і цю додаткову „спортову" перешкоду. Очевидно, там де щось робиться, трапляються помилки. Так і в цьому випадку, від помилок не є забезпечені навіть найбільші зірки та найкращі дружини світу. Робили їх і ці наші колишні змагуни, які колись змагалися в цьому спорті, одиниці з яких творять вже згадану нашу „публіку". Чи не краще було б пітримувати наші такі нечисленні дружини в ЗСА так, як це роблять інші національності? Саме симпатики дружин інших національностей ніколи не накидаються образливими словами на своїх змагунів, навіть тоді, коли вони програють. Вони вміють сприймати перемоги і програні та по-спортовому закликати: „Пробуйте ще раз", чи у випадку гарної комбінації виявити задоволення —„ґуд плей".

Тож, дорогі наші любителі спорту, наслідуйте добрі звичаї, будьте справжніми любителями спорту, особливо організованого українського спорту. Заплативши вступ, можна викричатися на змаганнях в приличний спосіб, не ображуючи ні змагунів, ні суддів, і цим показати свою культуру. Щира й приязна поведінка на площі розбудить у змагунів більшу охоту грати і вигравати, і тоді будуть мати приємність усі.

Іванна Хамуляк

Слухайте
РІДНІ АКОРДИ
УКРАЇНСЬКУ РАДІОПЕРЕДАЧУ
з радіостанції WPOW — 1330 AM
з Ню Йорку кожного четверга
о год. 7-ій веч.

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ
на СВ. МИКОЛАЯ
і під ЯЛИНКУ
є
Студійна (Коледжова)
Грамота УНСоюзу
ЯКА ЗАПЕВНИТЬ ВАШИМ ДІТЯМ і ВНУКАМ
ВИСОКІ СТУДІЇ,
ЯКІ ВІДКРИЮТЬ ЇМ ДВЕРІ ДО ЩАСЛИВОГО
й УСПІШНОГО ЖИТТЯ.
По інформації в справі коледжового забезпечення, просимо звертатися до місцевих секретарів УНСоюзу, або до Головної Канцелярії на адресу:
Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

СПЕЦІЯЛЬНА НАГОДА
ДЛЯ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ:
ПОДВОЇТЬ СВОЄ ЖИТТЬОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН!

ХТО МОЖЕ ПОДВОЇТИ СВОЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?
Всі теперішні члени УНСоюзу у віці 0 до 65 років.

ЯКИЙ ПЛЯН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖНА ВИБРАТИ?
У віці 0 до 60 років можна вибрати один із плянів життьового або вивінувального забезпечення.
У віці 61 до 65 років тільки грамоти на ціле життя кляси W.

ЯКІ ВКЛАДКИ ТРЕБА БУДЕ ПЛАТИТИ?
Висота вкладок за ці нові грамоти буде відповідна до вибраної кляси та теперішнього віку члена.

НА ЯКУ СУМУ МОЖНА НАБУТИ ГРАМОТУ?
На суму рівну теперішньому забезпеченню члена в УНСоюзі, або меншу. Мінімальна сума, що її можна набути, це $1,000.

ЧИ ТРЕБА ПРОХОДИТИ ЛІКАРСЬКІ ОГЛЯДИНИ?
Аплікації приймає Головна Канцелярія УНСоюзу без лікарських оглядин. Тільки у випадку ствердження недомагань чи недуги вона може зажадати доповнення аплікації вислідом лікарських оглядин.

Увага! З цієї нагоди можна
скористати тільки
до 31-го ГРУДНЯ 1982-го року

В справі цього забезпечення просимо звертатися до секретарів Відділів УНСоюзу. Коли бажаєте одержати аплікації та додаткові інформації про це забезпечення з Головної Канцелярії УНСоюзу, перешліть свою адресу (по-англійськи) до
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P.O. Box 17 a ■ Jersey City, N.J. 07303

(Ім'я та прізвище)

(Число дому та вулиця)

(Місцевість, стейт чи провінція, поштовий код)

Шановні Секретарі
та
Організатори УНС!

Членська кампанія 1982 року кінчається з 31-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 31-го грудня 1982 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 31-го грудня 1982 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

У Філядельфії відбувся симпозіюм мирян

Тридцятого жовтня цього року відбувся на Філії УКУ у Філядельфії симпозіюм п. н. „Богословіє мирянства", у якому взяли участь біля 100 осіб. Симпозіюм цей зорганізувало Українське Патріярхальне Світове Об'єднання за єдність Церкви і народу (УПСО), а господарем були Філядельфійський відділ Товариства і Філія УКУ у Філядельфії.

Після Божественної Літургії, симпозіюм відкрив о 10-ій год. ранку проф. Богдан Лончина, голова УПСО відчитанням благословення Патріярха Йосифа і коротким вступним словом. Проф Лончина ствердив, що симпозіюм— це спроба „причинитися до духового росту мирян, до нашої християнської формації, щоб ...ми були краще підготовані до здійснення наших завдань в українській Церкві".

Відтак о. архимандрит Любомир Гузар відчитав доповідь о. проф. Івана Музички „Богословіє мирянства—суть, значення, потреба" у якій автор старався визначити ролю цієї нової богословської науки, яка розвинулася під час II-го Ватиканського Собору. В цій доповіді о. Музичка дав обширний образ Церкви та огляд еклезіології, проаналізувавши ролю мирян у минулому та у сучасному. О. Музичка ствердив, що у Церкві „немає панування"—є тільки „служіння" і навіть найвищий титул Святішого Отця є „сервус серворум Деї" (слуга слуг Бога). Миряни, згідно з прелеґентом, не творять окремішньої категорії і Церкві, бо в Церкві немає дуалізму, а є, чи радше повинна бути, співвідповідальність. Після доповіді о. Любомир Гузар подав від себе короткі пояснення та доповнення, після чого відбулися питання та дискусія.

Проф. Тома Бирд промовляє під час обіду на симпозіюмі „Богословія мирянства".

Другу доповідь виголосив о. проф. Петро Біланюк з Торонто. Він проаналізував взаємини поміж тими урядами, а у дискусії, якою проводив проф. М. Лабунька, він теж коротко накреслив ролю жінки у Церкві та в мирянському житті.

Під час обідової перерви проф. Тома Бирд з Квінс Коледжу у Ню Йорку виголосив доповідь на тему „Досвід американських католиків у питанні участи в житті й праці Церкви", накреслюючи історичне тло проблематики, а відтак переходячи до сучасної ситуації УКЦ.

У третій сесії проф. Б.Лончина подав огляд „Миряни у світлі II-го Ватиканського Собору", при кінці якої він зосередився на українцях. Все те, що Другий Ватиканський Собор сказав про мирян, відноситься і до нас, ствердив проф. Лончина, „одначе всі наші завдання й обов'язки мусять бути скеровані в першу міру на службу нашій Церкві, на службу українському Божому народові".

Четверта й остання сесія симпозіюму включала доповідь мґра Євгена Іванкова (Чикаґо) на тему: „Наші древні церковні братства та сучасний мирянський рух у Вселенській Церкві", у якій прелеґент широко накреслив історичний фон проблематики, вказавши на різниці, а то й контрасти між християнством на Сході й Заході, як і на паралелі та споріднення.

На закриття симпозіюму о. Гузар подав коротку синтезу всього сказаного, вказав на важливість відбуття того роду конференцій і висловив бажання, щоб те, що було сказано, ставало поступово дійсністю в українському мирянському житті.

Слід ствердити, що симпозіюм „Богословія мирянства" відбувся на високому академічному й рівночасно на доволі приступному рівні. Присутні неодноразово висловили бажання видрукувати виголошенні доповіді окремим збірником, виявляючи тим бажанням своє зацікавлення і вдоволення.

Симпозіюм „Богословія мирянства" розпочав, на нашу думку, новий етап в історії українського мирянського руху.

Леонід Рудницький

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЕФРОЗИНА ПЕТРАНЮК, член УНС Відд. 441 ім. Т.Шевченка в Тандер Бей, Онтаріо, померла 16-го вересня 1982 року на 89-му році життя. Нар. 1892 року в Сокалі, Україна. Членом УНС стала 1942 року. Залишила в смутку сина Петра і дочку Анну, 5 внуків і 8 правнуків. Похорон відбувся 20-го вересня 1982 року на Українськім католицькім цвинтарі в Тандер Бей, Онтаріо.

Вічна Їй Пам'ять!
Д.Заневич, секр.

ВІКТОР ЗЕЛЕНКО, член УНС Відд. 461-го ім. І.Мазепи в Велланді, Онт., помер 2-го жовтня 1982 року на 70-му році життя. Нар. 1912 року в Глибокій, Україна. Членом УНС став 1944 року. Похорон відбувся на „Вудлон Семетері" в Велланді, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!
М.Ґрох, секр.

ФРАНЦ БОБЕРСЬКИЙ, член УНС Відд. 301-го ім. Д.Вітовського в Аддісоні, Чикаго, помер 14-го жовтня 1982 року на 68-му році життя. Нар. 1914 року в Україні. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, та дальшу і ближчу родину в Україні та в Америці. Похорон відбувся 18-го жовтня 1982 року на цвинтарі св. Миколая в Парк Риджу, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа.

МИХАЙЛИНА КАРПІНКА, член УНС Відд. 292-го ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш., померла 16-го жовтня 1982 року на 78-му році життя. Нар. 1904 року в Польовім, Радехів, Україна. Членом УНС стала 1937 р. Залишила в смутку мужа Стенлі, дочок Софію і Ольгу та шестеро внуків. Похорон відбувся 19-го жовтня 1982 року на цвинтарі Св. Гробу в Савтфілді, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!
С.Федик, секр.

ІВАННА ВЕНҐРИН, член УНС Відд. 53-го в Піттсбурґу, Па. померла 1-го листопада 1982 року на 62-му році життя. Нар. 21-го грудня 1919 року в Карнеґі, Па. Членом УНС стала 1941 року. Залишила в смутку мужа Петра, синів Григорія і Степана, дочок Ненсі і Джовн та четверо внуків. Похорон відбувся 4-го листопада 1982 р. на цвинтарі Св. Тройці в Карнеґі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Андрій Джула, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 11-го ГРУДНЯ 1982 р.

Амстердам, Н. Й. Річні загальні збори т-ва ім. Ів. Франка 266-ий Відд., о год. 7:30 веч. в домі Укр.-Амер. Горож. Клюбу при 3-5 Теллер вул. На порядку зборів:. вибір Управи на 1983 р., внески, запити та дискусія. Приявність всіх чл. обов'язкова. — С. Когут, предс., М. Кривулич, скарб., В. Варшона, секр.

НЕДІЛЯ, 12-го ГРУДНЯ 1982 р.

Торонто, Канада. Збори 401 Відд., о год. 3-ій по пол. при 22 Arrowsmith Ave., Toronto, Ont. Присутність членів обов'язкова. — Ст. Чорній.

СУБОТА, 18-го ГРУДНЯ 1982 р.

Нюарк, Н. Дж. Річні збори Т-ва Чорноморська Січ 14-ий Відд., о год. 4-ій по пол. в приміщенні Чорном. Січі. На порядку: звіт Управи та вибір нової на 1983 р. та збирання чл. вкладок. — В. Роговський, предс., В. Ткач, кас., М. П. Отрок, секр.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003
Кутя, мак, мед, гриби, різдвяні карточки, календарі на 1983 рік, все є в Арці.

HELP WANTED
SALES
CAREER OPPORTUNITY
FOREIGN LANGUAGE
SPEAKING PEOPLE
Men & Women $20-$45,000 COMMISSION. PART TIME & FULL TIME. IF YOU ARE AMBITIOUS & ARE A SUCCESS MINDED PERSON WHO IS SEEKING NOT JUST A JOB BUT A CAREER WITH THE LEADER IN CITY BUILDING.
..COMPREHENSIVE TRAINING
..DYNAMICS SALES
..HEALTH INSURANCE
..PLUS OTHER BENEFITS
FOR PERSONAL INTERVIEW CALL
MR. CRUZ — (215) 245-7505

ДОМАШНЯ РОБОТА
Українська родина в Денвер, Коло., пошукує досвідчену жінку для домашньої роботи і опіки над 2-ма немовлятами. Окрема кімната, лазничка, кухня й інші вигоди. Платня після умови. Зголошуватися листовно на адресу:
DR. BOHDAN WYNAR
6008 S. Laksview
Littleton, Colo. 80120

REAL ESTATE
YARDVILLE, N.J.
З уваги на приклонний вік, самітність, продаю однородинний, дев'ятьрічний
ДІМ
3 спальні, двір огорожений, тиха околиця, близько банк, крамниця, українська православна церква св. Юрія. Ціна поміркована, власник українець.
Тел.: (609) 585-1721

FUNERAL DIRECTORS
LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних ґранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма
CYPRESS
HILLS MONUMENTS
ВОЛТЕР БЕЛЯНСЬКИЙ
Walter Bielanski
К. М. КАРДОВИЧ
Constantine M. Kardovich
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332
Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по полудні, в неділю 10-4 по пол.
Miami, Fla. (305) 653-5861
На бажання і для вигоди клієнтів, радо заїдемо до Вашого дому з проєктами і порадами.

ЕСКОРТОВАНІ
ГРУПОВІ ТУРИ
в УКРАЇНУ
в 1983 РОЦІ
15 відлетів з Ню Йорку
від 13-го січня до 28-го вересня
Ціни від $1,140.00 через FINNAIR, K.L.M., LUFTHANSA, SWISSAIR.
За інформаціями і в справах реєстрації звертайтеся до найбільш досвідченої української подорожньої агенції, заснованої в 1920 році

KOBASNIUK TRAVEL INC.
157 Second Avenue
New York, New York 10003
Phone: (212) 254-8779
ВІРА КОВБАСНЮК ШУМЕЙКО, президент

To: KOBASNIUK TRAVEL INC., 157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 (SV)
Прошу вислати мені ІНФОРМАЦІЙНУ ЛЕТЮЧКУ відносно групових тур 1983 р.
Name
Address
Zip Code Area Code Tel. No.: